

Beleidsplan Diaconie van de Gereformeerde Kerk PKN Lunteren
2024-2029

"Hulp bieden aan hen die dat nodig hebben"

22 februari 2024

Inhoudsopgave.	Blz.
Voorwoord	2
1. Diaconale uitgangspunten	3
2. Wat doen we al ?	4
3. Waar gaan we voor ?	6
4. Financiën	8
5. Organisatie en structuur	8

Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan 2024-2029 van de diaconie van de Gereformeerde Kerk PKN Lunteren. Uitgangspunt voor dit beleid is de boodschap uit Mattheüs 25: 35-36, de (zeven) werken van barmhartigheid:

‘Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken.

Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, ik was naakt, en jullie kleedden mij.

Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.’

De huidige situatie in Nederland is anders dan vroeger: we betalen allemaal mee aan hulp/bijstand voor mensen die het minder hebben via de sociale premies. Wij zijn als diaconie aanvullend. Onze hulp is tijdelijk, van korte duur en/of doorverwijzend. We hebben daarom gekozen voor de titel: **"Hulp bieden aan hen die dat nodig hebben"**. Geïnspireerd door deze boodschap roepen wij de gemeente, waartoe wij ook zelf behoren, op tot de dienst der barmhartigheid. De kerntaak van de diaconie en haar gemeenteleden is het zich inzetten voor nood, veraf en dichtbij, in de wetenschap,

dat ons diaconaal werk alleen waardevol is als wij het doen in het besef, dat we in de ander Jezus mogen ontmoeten.

Namens het College van Diakenen van de Gereformeerde Kerk PKN Lunteren,

Februari 2024

1. Diaconale uitgangspunten

‘De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt.’ (Kerkorde PKN) Helpen wie geen helper heeft.

Bovenstaand credo is al lang het credo van de diaconie. Het drukt heel krachtig uit hoe de diaconie haar taak ziet. Ons doel is om mensen te helpen die echt hulp nodig hebben, die onvoldoende eigen middelen tot hun beschikking hebben en ook geen of onvoldoende netwerk om zich heen hebben.

Diaconaat betekent: oog en oor hebben voor mensen in de knel, luisteren naar hun verhalen, inspelen op hun mogelijkheden. De taken worden steeds uitgebreider, nu ook de seculiere gemeente steeds vaker bij de kerk aanklopt. Wij willen een ‘veilige haven’ zijn voor diegenen die zelf geen ‘veilig thuis’ hebben.

Missie: *Als diaconie van de Gereformeerde Kerk PKN Lunteren worden wij geïnspireerd door Gods liefde. Door Jezus die de weg van de liefde ging. En door mensen die, geïnspireerd door de Heilige Geest, in Jezus voetsporen reizen. We willen dienstbaar zijn als praktische invulling van ons geloof, oog hebben voor en open staan voor de armen en de hulpbehoevenden in de samenleving, in Nederland en Wereldwijd, gelovig, anders-gelovig of niet-gelovig.*

Daarnaast is diaconaat ook de gemeenteleden bewust maken dat we allen een diaconale roeping hebben, hierin initiatief te nemen en tot uitvoering of begeleiding te komen.

2. Wat doen we al ?

Binnenlands diaconaat

- *taken in de eredienst.*

Naast de inzameling van de gaven, collecteren, het verzorgen van de Tafel van de Heer vóór de dienst en het assisteren van de predikant tijdens de viering van het Heilig Avondmaal.

- *inzamelen en besteden van diaconale gelden.*

De diaconie stimuleert de leden van de kerkgemeenschap tot het geven van een financiële bijdrage om het werk van de diaconie zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren. Dit dient concreet te worden vertaald in bijdragen door middel van de (digitale) collectes in de erediensten en giften om dit vervolgens uit te geven aan de volgende vormen van diaconaal werk:

- Er worden (financiële) hulpvragen gesteld, door mensen zelf, vanuit de gemeenteleden of door predikant, ouderlingen en diakenen die in contact komen met iemand met een vraag. Altijd wordt gekeken en afgewogen welke hulp in het onderhavige geval nodig is. Doorverwijzen naar de juiste instanties zoals de gemeente Ede, instellingen of personen voor gewenste hulp kan onderdeel uitmaken van onze dienstbaarheid. De diaconie kan geen structurele hulp verlenen, maar zal altijd een bepaalde termijn afspreken en er ondertussen aan werken dat mensen weer zelfstandig verder kunnen. We willen geen afhankelijkheid creëren, maar mensen zo ondersteunen dat zij weer op eigen benen komen te staan. De diaconie is er voor iedereen. Ook niet-kerkleden kunnen in geval van nood een beroep op ons doen. In het huidige beleid loopt de route voor niet-kerkleden soms via de Vluchtheuvel, een samenwerkingsverband tussen verschillende diaconieën van de Lunterse kerken.
- Sinds het voorjaar 2022 verblijft een aantal vluchtelingen uit het door oorlog verscheurde Oekraïne in onze pastorie. Begin 2024 is dit aantal personen gedaald van acht naar zes personen. De bewoners kunnen grotendeels door een bijdrage vanuit de overheid voorzien in hun dagelijkse behoefte aan levensmiddelen en kleding en betalen ook gedeeltelijk mee aan de kosten van huisvesting. De diaconie draagt, naast het bewoonbaar maken van de pastorie, een aantal kosten van het verblijf. Zo worden de energie- en internetkosten en gemeentelijke belastingen gedragen door de diaconie. De kerk (CKR) draagt de huurderiving van de pastorie.
- De ingezamelde gelden bestemt de diaconie voor het binnenlands- en buitenlands diaconaat, onder te verdelen in:
  - jaarlijks in de 40 dagentijd te kiezen binnen- en buitenlandse bestemmingen vanuit de projectendoelen van Kerk in Actie
  - een bijdrage aan de Roemenië Commissie
  - een verplichting naar St. De Vluchtheuvel
  - een bijdrage ten behoeve van de organisatie van de Kerst Inn viering
  - het af te dragen diaconaal quotum aan de PKN
  - nader te bepalen doelen binnen en buiten onze gemeente. Dit betreffen instellingen die door de diaconie over meerdere jaren financieel ondersteund worden.

- *inzameling van levensmiddelen voor de Voedselbank*

Gedurende het hele jaar wordt beurtelings door de verschillende kerken in Lunteren levensmiddelen voor de Voedselbank ingezameld gedurende twee of drie maanden.

- *overige diaconale activiteiten*

- Klussendienst.

Binnen de diaconie is *een klussendienst* actief die op verzoek allerhande klussen uitvoert. Dit betreft onder meer eenmalige werkjes en klussen voor gemeenteleden of plaatselijke organisaties, die hiertoe zelf geen kans zien.

- Activiteiten vanuit de Vluchtheuvel:

Vanaf 1983 vormt "De Vluchtheuvel" een interkerkelijk samenwerkingsverband vanuit de diaconieën van de Gereformeerde Kerk PKN Lunteren, De Oude Kerk, de Maranathakerk en de Hersteld Hervormde Kerk in Lunteren en later Molukse Kerk.

De stichting heeft ten doel *"te werken (en gedreven) vanuit haar christelijke overtuiging om hulp te bieden aan de meest kwetsbaren in de samenleving en aan eenieder die dat nodig heeft. Dit alles in de ruimste zin van het woord."*

Door de gezamenlijke kerken binnen de Vluchtheuvel worden via de diaconieën de volgende activiteiten gecoördineerd en uitgevoerd:

- inzameling van levensmiddelen voor de Voedselbank
- organisatie van de kerstmorgen zang
- medewerking aan de Kerst-Inn
- kranslegging 4 mei herdenking
- Baetelaar Domus Plus, welkomstavonden en alpha cursussen
- onderdak verlenen met behulp van gastgezinnen
- inloopochtenden en middagen voor ouderen en eenzamen
- incidentele activiteiten voor de jeugd
- vrijwilligers werven voor Hospice De Morgenster in De Honskamp
- hulp aan kinderen in lastige situaties door steungezinnen (Buurtgezinnen)
- contacten met Choice4life uit Ede voor de opvang van tienermoeders

Werelddiaconaat

De ZWO- en Roemenië Commissie vallen onder de (financiële) verantwoordelijkheid van de diaconie (besluit kerkenraad 11-12-2006).

Wat doet de ZWO-commissie?

De letters ZWO staan voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking. Deze drie horen bij elkaar. De onderlinge samenhang kan het beste worden aangegeven met de woorden getuigenis, gerechtigheid en dienst. ZWO is de Bijbelse opdracht aan de hele gemeente om Gods liefde voor alle mensen door te geven, in Woord (verkondiging) en daad (diaconaat). Hiermee is ook de taak van de ZWO-commissie als werkgroep van onze Diaconie samengevat als de gezamenlijke actie van onze gemeente, in naam en opdracht van God, voor het welzijn van alle mensen.

Ons beleid is erop gericht de bewustwording en de betrokkenheid bij de missionaire en werelddiaconale opdracht van onze gemeente te vergroten en vorm te geven door middel van activiteiten en projecten. De ZWO-commissie begeleidt landelijke collecten van KerkinActie, verzorgt, in samenwerking met de ZWO

van de Maranathakerk en Molukse Kerk, een liturgische inbreng in de diensten op de twee werelddiaconaaftsondagen (in oktober en februari) en adviseert de diaconie bij giftaanvragen op het gebied van ZWO. Om de twee jaar kiest de ZWO-commissie i.s.m. Maranathakerk en Molukse Kerk een nieuw ZWO-project, dat de gemeente financieel ondersteunt via de collecten. Eind van het jaar kiest de ZWO van de Gereformeerde Kerk een viertal projecten voor de besteding van de ontvangen bedragen en giften buiten het tweearig project.

De ZWO richt zich in overleg met de diaconie op de zending en het werelddiaconaat met aandacht voor het opzetten van projecten voor de lokale bevolking in alle windstreken. Te denken valt aan projecten in gezondheidszorg, onderwijs, voedselvoorziening en zelfredzaamheid.

De Roemenië Commissie

De Roemenië Commissie staat voor het concretiseren van uitingen van verbondenheid tussen de Gereformeerde Kerk PKN Lunteren en daaraan verwante kerkgenootschappen in Oost-Europa, met name die in Szentmarton (Roemenië). De commissie betreft daarbij ook praktische, materiële hulp- en dienstverlening, maar ziet dat als een middel om de doelstellingen te realiseren. Met ingang van 2025 zal de Roemenië Commissie de dienstverlening en hulp aan Szentmarton beëindigen. Op basis van tevoren geformuleerde criteria van aard en duur zal, in overleg met diaconie en kerkenraad, de Roemenië Commissie een nieuwe locatie of project uitkiezen waarop de aandacht en hulpverlening gericht zal gaan worden. Het draagvlak in onze kerkelijke gemeente voor een nieuw te kiezen project speelt daarbij een belangrijke rol. De Commissie ziet het daarom ook als haar taak gemeenteleden in Lunteren regelmatig te informeren over de activiteiten in Roemenië en over de voortgang en ontwikkeling van lopende en nieuwe projecten.

De Roemenië Commissie heeft een eigen beleidsplan 2023-2025 waarin hun toekomstvisie en activiteiten uitgebreid zijn beschreven.

3. Waar gaan we voor?

Wat we doen is goed, maar we willen meer. We willen graag de hele gemeente stimuleren naar anderen om te zien in de vaste overtuiging dat dit zal leiden tot meer betrokkenheid, verbondenheid en opbouw van Gods gemeente. Daarnaast zijn er een aantal speerpunten die in de komende beleidsperiode extra aandacht verdienen.

Proactief hulp bieden.

Onze intentie is dat hulp op korte termijn mogelijk gemaakt wordt wanneer dat noodzakelijk is. We willen laagdrempelig en betrouwbaar zijn. Pro-actiever erop uitgaan om armoede en andere noden te signaleren in plaats van afwachten tot er hulpvragen komen, vormt de uitdaging voor de komende periode. We vermoeden dat er noden zijn, maar we hebben er geen zicht op. De wet op de privacy maakt het o.a. ook moeilijk om te weten te komen wie hulp nodig heeft. Tot nu toe kwamen hulpaanvragen mede vanuit de verschillende wijkteams of predikant. In de nieuwe structuur vervalt deze signaalfunctie in de huidige vorm en moeten we onderzoeken op welke wijze de vraag naar hulp ons kan bereiken en hoe we dit kunnen verbeteren.

Actiepunten:

- Gemeenteleden oproepen noden, waarvan zij weten, te melden.
- Aandacht en bekendheid besteden aan de noodzaak van armoedesignalering in de gemeente.
- Samenwerking en communicatie met de contactpersonen uit de werkgroep Pastoraat aangaan.

Samenwerking met anderen

Ons streven is nog steeds een ‘diaconale paraplu’ in Lunteren te realiseren, die optimaal functioneert en samenwerkt.

De kracht van onze diaconie, als spin in het web, ligt in verbinden. Verbinden met vele geledingen binnen en buiten onze kerkelijke gemeente, te weten:

- eigen kerkleden, werkgroep Pastoraat en predikant
- onze zustergemeenten in Lunteren
- de Vraagbaak Lunteren
- Stichting de Vluchtheuvel Lunteren
- de burgerlijke Gemeente Ede w.o. het Westhoffhuis

Actiepunten:

De voorzitters van de vijf verschillende diaconieën verenigd in de Vluchtheuvel komen enkele keren per jaar bij elkaar om afspraken te maken over de gezamenlijke uitvoering van eerder genoemde plaatselijke activiteiten. Deze bijeenkomsten zijn uitermate geschikt om verdere afspraken tot samenwerking te realiseren. Zo is al in 2023 de afspraak gemaakt om te onderzoeken om te komen tot het delen van de kosten van financiële hulpverlening door de verschillende kerken in voorkomende gevallen. Ook is in 2023 een initiatief genomen om vanuit de Vluchtheuvel en de vijf kerken in Lunteren voor jongeren meer gezamenlijke activiteiten te organiseren.

Jeugddiaconaat

Diaconaat is een zaak van de hele gemeente. Daar horen ook jongeren bij. Dat geldt in twee opzichten:

In de eerste plaats is het belangrijk dat jongeren bij het dienen van kwetsbaren binnen en buiten de gemeente betrokken worden. Daar zijn meerdere redenen voor aan te dragen: jongeren leren op die manier om te dienen, wat tot de kern van het christen-zijn behoort. Daarnaast mag het ook dienen tot het kennis nemen van de problematiek van de maatschappij, de wereld om ons heen.

In de tweede plaats dienen diakenen en leidinggevenden binnen het jeugdwerk aandacht te hebben voor jongeren in hun kwetsbaarheid. De diaconie is er niet alleen voor volwassenen in alle kwetsbare situaties, maar net zo goed voor jongeren.

We gaan ons als Diaconie daarom verder bezinnen op de toekomst voor wat de jeugd betreft. Kernvraag hierbij is met name hoe we de jongeren diaconaal bewust en bewogen krijgen.

Actiepunten:

We gaan daartoe in gesprek met de kerkenraad, werkgroep Jeugd en de werkgroep “Samen Jong” over visieontwikkeling en toekomstperspectieven. Ook kan deze activiteit mogelijk onderwerp van verder overleg met de gezamenlijke kerken binnen De Vluchtheuvel zijn.

De activiteiten zijn gericht op diaconale bewustwording van de kinderen en de tieners, niet alleen in de kerk maar ook in de maatschappij.

Dit kan door:

- jeugd inschakelen bij diaconale acties, zoals de jaarlijkse Kerstuitdeling (kerstpakketten) of inzameling levensmiddelen voor de Voedselbank en/of excursie naar de Voedselbank.
- stimuleren om de jeugd diaconale activiteiten te laten uitvoeren, waarbij ook aandacht is voor ontmoeting met oudere en kwetsbare mensen.
- jeugd betrekken bij de werkzaamheden van de klussendienst.
- jongeren assisteren in de kerkdienst bij het collecteren.

4. Financiën

De diaconie stimuleert de gemeente tot het geven van een financiële bijdrage om het werk van de Diaconie zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren. Dit dient concreet te worden vertaald in bijdragen door middel van de collectes (en digitaal via de GIVT app) in de dienst en giften en uit inkomsten uit erfenissen en legaten.

Het collecterooster wordt jaarlijks opgesteld, rekening houdende met het datumschema van de landelijke collectes zoals van de Veertigdagentijd, het preekrooster en de afgesproken interne verdeling van het aantal collectes van Kerk, Diaconie en ZWO, waarna het wordt voorgelegd aan het College van Kerkrentmeesters. Na behandeling en goedkeuring door dit College wordt het definitieve collecterooster vastgesteld door de Kerkenraad.

De diaconie stelt jaarlijks een financiële begroting op. De diaconie ontvangt haar gelden uit giften en collecten volgens het collecterooster (en digitaal via de GIVT app) en uit inkomsten uit erfenissen en legaten. Onze gemeenteleden zijn zeer vrijgevig. We doen nooit tevergeefs een beroep op hen.

De diaconie heeft in het verleden een minimaal buffervermogen vastgesteld van € 10.000, --. Er is al enkele jaren sprake van een forse overschrijding van het buffervermogen. Met ingang van 2023/2024 wordt een deel van het eigen vermogen ingezet ter dekking van de kosten van opvang en huisvesting van de bewoners van de pastorie en als aanvulling op collectedoelen.

Voor acute noodhulp stelt de diaconie in principe maximaal € 500,-- per hulpvraag ter beschikking (uitzonderingen daargelaten).

5. Organisatie en structuur

5.1 Functies binnen de diaconie

De samenstelling van de diaconie wordt afgestemd op de organisatievorm, die voor onze gemeente

gaat gelden in de loop van 2024, waarbij wordt afgestapt van de wijkstructuur en er sprake is van verschillende werkgroepen.

De volgende functies zijn binnen de diaconie te onderscheiden:

- 1 voorzitter, ook lid van het moderamen
- 1 penningmeester (momenteel geen diaken)
- 1 secretaris
- 1 diaken met aandachtsgebied Jeugd
- 1 of 2 diakenen met aandachtsgebied ZWO
- 1 diaken met aandachtsgebied De Vluchtheuvel

Begin 2024 waren er een aantal vacatures binnen de diaconie. Getracht zal worden om deze op korte termijn te gaan vervullen om de in dit beleidsplan benoemde speerpunten te kunnen realiseren.

5.2 Diaconie en vergaderen

De diaconie vergadert op de 1^e dinsdag van elke maand, met uitzondering van juli en augustus.

De vergadering verloopt middels het volgen van de opgestelde agenda.

Elke vergadering legt de diaconie vast in notulen met actie- en besluitenlijst.

De diaconie fungeert als onderdeel van de kerkenraad en alle diakenen hebben dan ook zitting in de kerkenraad. De kerkenraad vergadert elke 2^e woensdag van de maand, met uitzondering van juli en augustus.

Als de financiële positie en/of de werkplannen aanleiding geven tot nadere actie doen wij een financieel beroep op de gemeente door middel van de actie "Diaconiebalans". Deze actie vindt dan doorgaans plaats in de maanden mei/juni.

5.3 Subcommissies

Het buitenlands diaconaat valt vanaf 2014 onder de ZWO. De ZWO ontvangt vanuit de diaconie, buiten de collecten in de 40 dagentijd, jaarlijks nog 3 collectemomenten en bepaalt haar eigen projectdoelen, wel in overleg met de diaconie.

Om de verantwoordelijkheid voor de ZWO- en Roemenië Commissie uit te kunnen oefenen zijn er afspraken met de betreffende penningmeesters en de commissies van onze kerk. Het betreft afspraken met betrekking tot het beheer van de rekeningen, uitgaande betalingsopdrachten, informatie en/of inventarisatie van (eventuele) lopende financiële verplichtingen en het tijdstip/ de samenstelling van de begroting en de jaarcijfers.

De opgestelde jaarcijfers van zowel diaconie, ZWO- en Roemenië Commissie komen aan bod in de februarivergadering van de diaconie. De begrotingen van de diaconie en haar subcommissies bespreken wij in oktober.

Verschillen van inzicht tussen de diaconie en haar subcommissies legt de diaconie voor aan de kerkenraad.